

աշտարակներ կ'ուզեն կանգնել, որուն գագաթը ճամարտասիրութեան հողիէն աւելի՝ մարդկային ոգւոյն և փառասիրութեան անձնաւորութիւնն կը բազմի:

Ուստի մեր պատուական վերժանողաց կը թողունք անոնց պարտուպատշաճ յարգանքն ու հաւատքը ընծայելը, գիտնալով որ մինչև հիմայ եղած արձանագրութեանց ըստ կամն ընթերցմամբ՝ անիրաւեցան և կը զեղծանին քան զչափն, ինչպէս կ'ըսէ իրաւամբ կողմից, ընդդէմ պատկառելի պատմութեան: Սոյն կենտաւրոսներուն վերայ յեցած՝ արշաւասուր կ'ընթանան պատմութեան լայնածաւալ դաշտերը միայն, լառանց նկատելու անոր խորհրդաւոր սարերն ու ձորերը. և կ'ուզեն լեզուաբանական դեռ բազմադէմ և յոգնակերպ հրէշներով՝ պատմաբանութեան և անյիշատակ ժամանակաց սահմանները չափել, մինչդեռ իրենք ստուգիւղեռ չեն ճանչցած անոնց զօրութիւնը. վասն զի հինգ տեսակ սե-

պաձև արձանագրութեանց մէկը միայն յաջողեցան կարդալ մինչև ցարգ, այսինքն է պարսկայինը, որ 'ի խորասպատ, և թերևս կարենան ըսել թէ անոր խորհրդական բանալին և յաջող ընթերցումը գտան: Ուր թողունք հապահին ազգաց գրականութեան նկատմամբ՝ անոնց մէջ եղած զանազան կարծիքը:

Ուստի ճամարտն ուզելով խօսիլ, յայսմ մասին մենք ուրիշ բան չենք կրնար եզրակացրնել, բայց եթէ ըսել ըստառածին ընդդիմախօսաց. «Ամենքեան խնդրեն զիրենանցն կացուցանել»: Անձամբ առիթ ունենալով Հիւսլըման գերմանացի տաղանդաւոր լեզուագիտին հետ խօսելու այս մասին վրայ, նա անկեղծօրէն վկայեց թէ լեզուաբանական գիտութիւնն երկրաչափութեան պէս ստոյգ. և բացայայտ չըլլալով՝ ենթադրութեամբ կը գնահատուին իրը շատ անգամ:

Կը շարունակուի.

Հ. ԲԱՐՍԵՂ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Յախարհիս հինգ՝ 'ի մարդկանէ անգիտելի է.

Առաջին՝ որ մարդ զմարդու խորհուրդն չգիտէ, և ոչ հրեշտակք և ոչ գեք:

Երկրորդ՝ որ 'ի յաւուրս 'ի վաղն՝ չգիտենք թէ ինչ պիտի լինի:

Երրորդ՝ որ զինչ որ սկսունք՝ չգիտենք թէ ինչ իրք պիտի աւարտի, 'ի բարի՝ թէ 'ի չար:

Չորրորդ՝ որ մահու օրն անգիտելի է:

Հինգերորդ՝ որ զկատարածի օրն չգիտենք:

Երեք իրք՝ որ զմարդն 'ի չարէն 'ի զատ կու պահէ.

Խղճմտանք, Երեսին ցուրն և Բնական խեղքն:

ՈՍԿԵՓՈՐԻԿ